

**2.2 සංවර්ධන ව්‍යාපෘතින් සහ බලපෑම් කණ්ඩායම්
(ශ්‍රී ලංකාවේ නොරෝචිවෝලේ තාප විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය ඇසුරෙන්)**

මසන්ත නයනපිය තල්පාවල
ආර්ථිකවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

ABSRACT

සිවිල් සමාජයේ වර්ධනය වන විවිධ මතවාදයන් බලපෑම් කණ්ඩායම් කුළින් ප්‍රකෙශ්පනයටතේ. විවිධ විෂය ශේෂ්තුයන් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක වන බලපෑම් කණ්ඩායම් සංවර්ධනය මෙන්ම සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවලද ක්‍රියාත්මකවේ. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සම්බන්ධයෙන් බලපෑම් කණ්ඩායම් වල ක්‍රියාකාරීත්වය බොහෝ විට දක්නට ලැබේ.

කාර්මික සංවර්ධනය පිළිබඳ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේදී දක්නට ලැබුණු සිසු වර්ධනය හේතුකොට ගෙන බලපෑම් කණ්ඩායම් වල කාර්ය හාරය ද ව්‍යාප්ත වී තිබේ.

රාජ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී බලපෑම් කණ්ඩායම් කවර කාර්යක් ඉටු කරනු ලබයිද යන්න සෞයා බැඳීම මෙහි අරමිණ වේ. අධ්‍යයනය සඳහා බලපෑම් කණ්ඩායම් වල ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ ප්‍රාථමික දත්ත මෙන්ම ද්විතීයික දත්තද ආධාර කරගනු ලැබේයි.

බලශක්ති නිෂ්පාදනය සම්පාදනයේ ශ්‍රී ලංකාවේ විශේෂ අවධානය 1977න් පසුව ඉහළ ගොස් ඇත. මැත කාලීනව කාර්මික ශේෂ්තුයේ සිදුවූ උන්නතිය මෙයට බලපා තිබේ. නිෂපාදිත බලශක්ති ප්‍රමාණයන් ප්‍රමාණවත් නොවුණු අතර, ජල විදුලි බලාගාර මෙන් විදුලිය ජනනය කිරීමට විශාල පිරිවැයක් දුරිය යුතුවේ.

බලශක්ති නිෂ්පාදනය සඳහා වඩාත් ලාබදායි පිළිවෙතක් වූ ග්‍රෑ අගරු තාප බලාගාරයක් පිහිටුවීම සම්බන්ධයෙන් 1978දී ශ්‍රී ලංකා රජයේ අවධානයට යොමු විය. ඒ සඳහා ප්‍රදේශ කිහිපයක්ම යොජනා වූ අතර, අවසානයේ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ නොරෝචිවෝල් ප්‍රදේශය තෝරා ගැනුණි.

යෝජිත ගල් අගුරු තාප බලාගාරය ඉදි කිරීම නවතා දමන ලෙස ඉල්ලීම් සිවිල් විරෝධතා ව්‍යාපාර රාජියක් ක්‍රියාත්මක විය. තාප බලාගාරය ඉදිකිරීම නිසා පරිසරයට, භූමියට, කෘෂිකර්මයට, මත්ස්‍ය සම්පතට සහ සෞඛ්‍යයට බරපතල හානි සිදු කෙරෙන බව පෙන්වා දෙමින් විවිධ ශේෂ්තුයන් යටතේ සංවිධානය වූ සමාජ, ආර්ථික ආගමික සංවිධාන 61 පමණ මෙම විරෝධතා ව්‍යාපාරයේ නියැලි සිටිති.

1977න් පසුව බලයට පත් රජයන් විරෝධතාවන් හමුවේ ඉදිකිරීම කටයුතු ප්‍රමාද කළහ. 2004 බලයට පත් රජය තාප බලාගාරය ඉදිකිරීමේ වැදගත්කම පෙන්වා දෙමින් විරෝධතාවන්ට ප්‍රතිචාරව එහි ප්‍රතිලාභ ඉහළ බවත් සිදුවන පරිසර හානිය අවම කර ඇති බවත් සඳහන් කරයි.

රාජ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතින් සම්බන්ධයෙන් සිවිල් සමාජයෙන් එල්ලවන්නාවූ විරෝධතා පාලනය කිරීම හෝ ඒවා ජයගැනීම ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සම්බන්ධයෙන් ඇති ගැටුවකි.